

หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์การแก้ปัญหาสาเหตุของนักเรียน โรงเรียนโปลีเทคนิคลาน
นา

จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย นายสมมติธิ ทิพยมณฑล

สาขา การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น

กลุ่มวิชา บริหารจัดการศึกษา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ

กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูสิทธิ์ ชูชาติ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูสิทธิ์ ชูชาติ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วรรณดี ม้าลำพอง)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น

.....รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ศิริบุญมา)

วันที่ เดือน เมษายน พ.ศ. 2547

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอาชีพติดของนักเรียน
โรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : นายสมมติธิ ทิพยมณฑล

สาขา : การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูสิทธิ์ ชูชาติ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาอาชีพติดของนักเรียน รวมทั้งศึกษายุทธศาสตร์ และผลการใช้ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอาชีพติดของนักเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 กลุ่มตัวอย่างที่ในครั้งนี้อยู่ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน อาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 15 คน นักเรียนกลุ่มเลี้ยง จำนวน 45 คน และผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเลี้ยง จำนวน 45 คน ของโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ปัญหาอาชีพติดของนักเรียนโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา จังหวัดเชียงใหม่ มาจากการทดลองใช้ และสาเหตุของปัญหาจากตัวนักเรียน มาจากการคบเพื่อนส่วนใหญ่ คือ การเที่ยวกลางคืน จาก การขาดทักษะชีวิต คือ ขาดทักษะการปฏิเสธต่อรอง ปัญหาจากสภาพครอบครัว มาจากบิดา มารดา หย่าร้างและเวลาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ปัญหาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคม คือ ครอบครัวมีฐานะ ปานกลางและอาศัยอยู่ในแหล่งที่หาซื้อได้ง่าย ส่วนปัญหาอื่น ๆ สาเหตุมาจากขาดงบประมาณที่ใช้ ในการดำเนินการป้องกัน

ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอาชีพติดของนักเรียน มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมยุทธศาสตร์ การแก้ปัญหาอาชีพติด ขั้นดำเนินงานยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาอาชีพติด และขั้นประเมินผลยุทธศาสตร์ การแก้ปัญหาอาชีพติดของนักเรียนโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา จังหวัดเชียงใหม่ ใน 4 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างทักษะชีวิต ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน ยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การบำบัดรักษา

ผลการใช้ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหายาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา
จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีผู้เสพผู้ติดยาใหม่ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันแก้ปัญหา
ยาเสพติด นักเรียนให้ความร่วมมือในการป้องกันแก้ปัญหายาเสพติด นักเรียนที่ทดลองใช้ยาเสพติด
เลิกพฤติกรรมร้อยละ 100 นักเรียนที่เสพและติดยาเสพติดมีพฤติกรรมลด ละ เลิก และไม่ยุ่งเกี่ยวกับ
ยาเสพติด ไม่มีผู้ค้ายาเสพติดในโรงเรียน และไม่มีผู้เสพและผู้ติดยาใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

The Title : Strategy for Problem Solving Drug Addiction of Lanna Polytechnical College Students, Chiang Mai Province

The Author : Mr. Sommit Thippayamondhon

M.A. Degree Program : Community Research and Development

Thesis Advisors : Assoc. Prof. Uthen Panyo Chairman
Asst. Prof. Choosit Choochart Member

ABSTRACT

The purpose of this study was to study drug addiction problems, and solution strategies. The study was taken in the second semester of 2002 academic year with a case study design. The focus group was Lanna Polytechnical College's 5 administrators, 15 guardian teachers, 45 at-risk students and 45 at-risk guardians. Research instrument were questionnaires, interview and observation forms. Data were analyzed by frequencies and percentage.

The findings were as follows :

Drug addiction problems were students' trials. Major problems were their-friendship like going out at night; life skill deficiency like refusal and negotiation skills; family problem like the divorced parents and lack of nurture time; social and economic problem like moderate family status and available drugs dealers; and lack of protection fund.

Drug addiction solution strategies were composed of three stages : preparation stage, procedure stage, and evaluation stage. Major strategies set up were life skill development, home, school and community participation, environment and drug therapy.

Using of drug addiction strategy for students showed that the amount of new addicts has not increased due to the Ministry of Education's drug policy performance, health care policy, school committee who followed up and analyzed the current drug problem and its effects on the students.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับสำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ อุเทน ปิญโญ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชุติทธิ์ ชูชาติ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดและรองศาสตราจารย์ วรรณวดี ม้าลำพอง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ต่าย เชิญฉวี และผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.จารุณี มณีกุล ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์กำจัด สวัสดิโอ ผู้อำนวยการโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา นายฉลวย พันธุ์ทอง อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา และนายวิจิตร เอี่ยมประชา ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะผู้บริหาร ครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน และเจ้าหน้าที่โรงเรียนโปลิเทคนิคลานนาที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้กรุณาช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สมมติทธิ์ ทิพยมณฑล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายและชนิดยาเสพติด.....	8
สาเหตุของการติดและการป้องกันยาเสพติด.....	18
นโยบายการป้องกันและแก้สารเสพติดในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2540 – 2544).....	25
ยุทธศาสตร์ 9 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการในการป้องกันและ แก้ปัญหายาเสพติด ในกลุ่มเด็กและเยาวชน.....	27
นโยบายและจุดเน้นพิเศษของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ 2545 แนวทางการดำเนินการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	28
แผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2540 – 2544).....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประเภทและแบบการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
การรวบรวมข้อมูล.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ปัญหาและสาเหตุของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicคานนา จังหวัดเชียงใหม่.....	52
ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicคานนา..	60
ผลการใช้ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicคานนา.....	68
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผล.....	74
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ประวัติผู้วิจัย.....	88
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	90
ภาคผนวก ข แบบสอบถามยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาเสพติดของนักเรียน	

โรงเรียนโปลีเทคนิคลานนา จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับนักเรียน.....	93
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร.....	97

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกัน แก้ปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลีเทคนิคลานนา.....	100
ภาคผนวก จ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงสำหรับอาจารย์ฝ่ายปกครอง ที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันแก้ปัญหาเสพติดและผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง	

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่		
4.1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามเพศ.....	
52		
4.2	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามอายุ.....	
53		
4.3	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำแนกตามระดับชั้น.....	
53		
4.4	จำนวนและร้อยละปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicลานนา.....	
54		
4.5	จำนวนและร้อยละสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicลานนา ที่มาจากการคบเพื่อน.....	
56		
4.6	จำนวนและร้อยละสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicลานนา ที่มาจากการขาดทักษะชีวิต.....	
56		
4.7	จำนวนและร้อยละสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicลานนา ที่มาจากสภาพครอบครัว.....	
57		
4.8	จำนวนและร้อยละสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicลานนา ที่มาจากสัมพันธภาพในครอบครัว.....	
58		
4.9	จำนวนและร้อยละสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียน โปลิตecnicลานนา ที่มาจากสภาพเศรษฐกิจ.....	58

4.10	จำนวนและร้อยละสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียนโปลีเทคนิคลานนา ที่มาจกสภาพสังคม.....	59
4.11	จำนวนและร้อยละสาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาเสพติดของนักเรียน โรงเรียนโปลีเทคนิคลานนา ที่มาจกปัญหาอื่น ๆ.....	

59

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่